

KARTA PRZEDMIOTU

1. Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu i kod (wg planu studiów):	Podstawy programowania i teoria informacji, C2
Nazwa przedmiotu (j. ang.):	Basics of programming and information theory
Kierunek studiów:	Informatyka
Specjalność/specjalizacja:	Sieciowe systemy informatyczne/Technologie internetowe i bazy danych/Informatyka praktyczna
Poziom kształcenia:	studia I stopnia
Profil kształcenia:	praktyczny (P)
Forma studiów:	studia stacjonarne / studia niestacjonarne
Obszar kształcenia:	nauki techniczne
Dziedzina:	nauki techniczne
Dyscyplina nauki:	informatyka
Koordinator przedmiotu:	dr Jolanta Wojtowicz

2. Ogólna charakterystyka przedmiotu

Przynależność do modułu:	kierunkowego
Status przedmiotu:	obowiązkowy
Język wykładowy:	polski
Rok studiów, semestr:	I, 1
Forma i wymiar zajęć według planu studiów:	stacjonarne - wykład 30 h, ćw. laboratoryjne 30 h, ćw. audytoryjne 15h niestacjonarne - wykład 30 h, laboratoryjne 15 h, ćw. audytoryjne 15h
Interesariusze i instytucje partnerskie (nieobowiązkowe)	
Wymagania wstępne / Przedmioty wprowadzające:	- Umiejętność posługiwania się komputerem, - Umiejętność logicznego myślenia, - Znajomość matematyki na poziomie szkoły średniej.

3. Bilans punktów ECTS

Całkowita liczba punktów ECTS (wg planu studiów; 1 punkt = 25-30 godzin pracy studenta, w tym praca na zajęciach i poza zajęciami): (A + B)	7	stacjonarne	Niestacjonarne
		A. Liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela (kontakto- wych, w czasie rzeczywistym, w tym testy, egzaminu etc) z podziałem na typy zajęć oraz całkowita liczba punktów ECTS osią- ganych na tych zajęciach	obecność na wykładach obecność na ćwiczeniach laboratoryj- nych ćwiczenia audytoryjne udział w konsultacjach udział w egzaminie
B. Poszczególne typy zadań do samokształ- cenia studenta (niewymagających bezpo- średniego udziału nauczyciela) wraz z pla- nowaną średnią liczbą godzin na każde i sumaryczną liczbą ECTS (np. praca w bi- bliotece, w sieci, na platformie e- learningowej, w laboratorium, praca nad projektem końcowym, przygotowanie ogólne; suma poszczególnych godzin powinna zga- dzać się z liczbą ogólną)	przygotowanie do zajęć praca na platformie e-learningowej przygotowanie do egzaminu studiowanie zalecanej literatury	45 10 30 20 105 4	40 30 35 25 130 5
C. Liczba godzin praktycz- nych/laboratoryjnych w ramach przedmio- tu oraz związana z tym liczba punktów ECTS (ta liczba nie musi być powiązana z liczbą godzin kontaktowych, niektóre zajęcia praktyczne/laboratoryjne mogą odbywać się bez udziału nauczyciela):	udział w zajęciach praca samodzielna w sumie: ECTS	30 15 45 1,6	15 30 45 1,6

4. Opis przedmiotu

<p>Cel przedmiotu:</p> <p>Zapoznanie z podstawami programowania, obejmującymi m.in. zasady formułowania i algorytmizacji zadań, sposoby zapisu algorytmu, etapy powstawania programu oraz terminologię programistyczną. Znajomość podstawowych pojęć z zakresu teorii informacji oraz optymalnych metod kodowania informacji. Stworzenie fundamentów dla zaawansowanych przedmiotów kierunkowych.</p>
<p>Metody dydaktyczne: wykład - pokaz, laboratorium - wykonywanie doświadczeń, projektowanie doświadczeń, ćwiczenia- zajęcia tablicowe.</p>
<p>Treści kształcenia (w rozbiciu na formę zajęć (jeśli są różne formy) i najlepiej w punktach):</p> <p>Wykłady:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Podstawy algorytmiki. Pojęcie algorytmu. Algorytmy liniowe, rozgałęzione, cykliczne. Rekurencja. Sposoby zapisu algorytmu. 2. Definicje pojęć: program, translator, kompilator, interpreter, moduł programowy. Programowanie algorytmiczne, strukturalne, obiektowe. Programowanie metodą wstępującą i zstępującą.

Przegląd języków programowania. Języki kompilowane, języki częściowo kompilowane, języki interpretowane. Podział języków programowania ze względu na paradygmat programowania. Język C – wybrany język programowania.

3. Struktura programu w języku C/C++. Typy danych, operatory i wyrażenia. Operacje wejścia i wyjścia.
4. Instrukcje sterujące przepływem danych w programie: if, if-else, switch. Zagnieżdżanie.
5. Iteracyjne instrukcje sterujące przepływem danych w programie: while, do-while, for. Pętle zagnieżdżone. Instrukcje break i continue.
6. Funkcje. Zmienne lokalne i globalne. Deklaracja funkcji. Zwracanie rezultatu przez funkcję. Przekazywanie zmiennych do funkcji.
7. Łańcuchy. Tablice jedno i wielowymiarowe.
8. Wskaźniki. Wskaźniki do tablic, wskaźniki do funkcji, wskaźniki do wskaźników. Tablice wskaźników. Arytmetyka wskaźników.
9. Pliki. Deklarowanie, otwieranie i zamykanie. Dodawanie danych do pliku.
10. Struktury: Definiowanie struktur. Operacje na strukturach.
11. Dynamiczne zarządzanie pamięcią. Operatory new i delete.
12. Sygnał jako nośnik informacji. Przetwarzanie analogowe i cyfrowe. Konwersja sygnałów - próbkowanie, dyskretyzacja, rastrowanie, kwantowanie.
13. Układy liczbowe. Kody dziesiętne, dwójkowe, heksadecymalne, znakowe. Algorytmy przeliczania liczb w układach: dziesiętnym, dwójkowym, ósemkowym i szesnastkowym. Realizacja podstawowych działań arytmetycznych i logicznych. Kod Gray'a. Kod bezpośredni.
14. Kodowanie w kanale bezszumowym. Podstawy teorii kodowania. Optymalne kodowanie. Kod Fano. Kody Shannona i Huffmana. Entropia źródła informacji. Twierdzenie Shannona o kodowaniu. Redundancja kodu.
15. Kanał komunikacyjny. Przepustowość kanału komunikacyjnego. Reguły decyzyjne. Poprawa wiarygodności kanału. Odległość Hamminga dla kodów. Twierdzenie o korygowaniu zakłóceń. Zabezpieczanie przed zakłóceniem za pomocą bitu parzystości.

Ćwiczenia laboratoryjne:

1. Środowisko programistyczne Bloodshed Dev-C++ – instalacja i konfiguracja.
2. Struktura programu w języku C/C++. Typy danych, operatory i wyrażenia. Operacje wejścia i wyjścia. Instrukcje sterujące przepływem danych w programie: if, if-else, switch. Zagnieżdżanie.
3. Iteracyjne instrukcje sterujące przepływem danych w programie: while, do-while, for. Pętle zagnieżdżone. Instrukcje break i continue.
4. Funkcje. Zmienne lokalne i globalne. Deklaracja funkcji. Zwracanie rezultatu przez funkcję. Przekazywanie zmiennych do funkcji.
5. Łańcuchy. Tablice jedno i wielowymiarowe.
6. Wskaźniki. Wskaźniki do tablic, wskaźniki do funkcji, wskaźniki do wskaźników. Tablice wskaźników. Arytmetyka wskaźników.
7. Pliki. Deklarowanie, otwieranie i zamykanie. Dodawanie danych do pliku.
8. Struktury: Definiowanie struktur. Operacje na strukturach.
9. Dynamiczne zarządzanie pamięcią. Operatory new i delete.

Ćwiczenia audytoryjne:

1. Podstawy algorytmiki. Pojęcie algorytmu. Algorytmy liniowe, rozgałęzione, cykliczne. Sposoby zapisu algorytmu. Rekurencja. Algorytmiczne rozwiązywanie zadań.
2. Układy liczbowe. Kody dziesiętne, dwójkowe, heksadecymalne, znakowe. Algorytmy przeliczania liczb w układach: dziesiętnym, dwójkowym, ósemkowym i szesnastkowym. Realizacja podstawowych działań arytmetycznych i logicznych. Kod Gray'a. Kod bezpośredni.
3. Podstawy teorii kodowania. Optymalne kodowanie. Kod Fano. Kody Shannona i Huffmana. Entropia źródła informacji. Twierdzenie Shannona o kodowaniu. Redundancja kodu.
4. Przepustowość kanału komunikacyjnego. Reguły decyzyjne. Poprawa wiarygodności kanału. Odległość Hamminga dla kodów. Twierdzenie o korygowaniu zakłóceń. Zabezpieczanie przed zakłóceniem za pomocą bitu parzystości.

Efekty kształcenia

Efekt przedmiotu	Student, który zaliczył przedmiot (spełnił minimum wymagań)	Efekt kierunkowy
C2_W01 C2_W02 C2_W03	Wiedza: <ol style="list-style-type: none"> 1. Student zna i rozumie podstawowe zagadnienia algorytmiki: pojęcie algorytmu, cechy poprawnego algorytmu, sposoby przedstawiania algorytmów, złożoność algorytmów. 2. Student zna podstawowe struktury danych, konstrukcje programistyczne oraz metody weryfikacji poprawności programów. 3. Student zna podstawowe działania arytmetyczne oraz logiczne wykonywane na liczbach w systemie, dwójkowym, ósemkowym i szesnastkowym oraz posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu teorii informacji Shannona i metod optymalnego kodowania. 	K_W06 K_W08 K_W15
C2_U01 C2_U02	Umiejętności <ol style="list-style-type: none"> 1. Potrafi czytać ze zrozumieniem i konstruować algorytmy rozwiązujące wybrane problemy matematyczne i zapisywać je w postaci kodu źródłowego języka C oraz w postaciach takich jak: pseudokod, schemat blokowy, lista kroków. 2. Potrafi praktycznie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu teorii informacji i metod optymalnego kodowania. 	K_U10 K_U21
C2_K01 C2_K02	Kompetencje społeczne <ol style="list-style-type: none"> 1. Student rozumie potrzebę poznawania nowych narzędzi programistycznych wykorzystywanych w programowaniu wybranych problemów rzeczywistych. 2. Rozumie potrzebę wsparcia analizę modeli matematycznych stosownymi narzędziami informatycznymi. 	K_K01 K_K08

Sposoby weryfikacji efektów kształcenia:				
Lp.	Efekt przedmiotu	Sposób weryfikacji	Ocena formująca	Ocena końcowa
1	C2_W01 C2_W02 C2_W02 C2_U02	Udokumentowana ocenami aktywność studenta na zajęciach. Sprawdzian pisemny ze znajomości podstaw algorytmiki. Sprawdzian pisemny ze znajomości systemów liczbowy, operacji arytmetycznych na nich wykonywanych oraz z teorii informacji Shannona i metod kodowania informacji.	oceny za aktywność, oceny z sprawdzinów pisemnych, egzamin	Średnia ocen formujących
2.	C2_U01	Udokumentowana ocenami aktywność studenta na zajęciach. Sprawdziany z umiejętności kodowania.	oceny za aktywność, oceny z sprawdzinów pisemnych.	Średnia ocen formujących
3	C2_K01 C2_K02	Obserwacja, pogadanka.	Oceny za aktywność	Średnia ocen formujących

Kryteria oceny		
	w zakresie wiedzy	Efekt kształcenia
Na ocenę 3,0	<p>Student uzyskał min. 50% wymaganej wiedzy w zakresie obowiązującego materiału. Student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podstawowe pojęcia algorytmiki: pojęcie algorytmu, cechy poprawnego algorytmu, sposoby przedstawiania algorytmów, klasy złożoności algorytmów, - podstawowe struktury danych, konstrukcje programistyczne oraz metody weryfikacji poprawności programów, - podstawowe działania arytmetyczne oraz logiczne wykonywane na liczbach w systemie, dwójkowym, ósemkowym i szesnastkowym oraz posiada uporządkowaną wiedzę z zakresu teorii informacji Shannona i metod optymalnego kodowania. 	C2_W01 C2_W02 C2_W03
Na ocenę 5,0	<p>Student zdobył powyżej 95% wymaganej wiedzy w zakresie obowiązującego materiału. Student zna:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pojęcie algorytmu, cechy poprawnego algorytmu, sposoby przedstawiania algorytmów, klasy złożoności algorytmów i potrafi skonstruować algorytm rozwiązujący konkretne zadania oraz potrafi ocenić poprawność algorytmu i wybrać algorytm dający rozwiązanie optymalne - podstawowe konstrukcje programistyczne oraz metody weryfikacji poprawności programów i potrafi tą wiedzę wykorzystać do rozwiązywania wybranych zadań matematycznych. Ponadto potrafi przedstawić rozwiązania alternatywne i wskazać optymalne. Posiada wiedzę pozwalającą mu wykazać za- 	C2_W01 C2_W02

	<p>leżność pomiędzy rozmiarem danych a efektywnością programu.</p> <ul style="list-style-type: none"> - układy liczbowe i algorytmy przeliczania liczb w układach: dziesiętnym, dwójkowym, ósemkowym i szesnastkowym. Posiada wiedzę, która umożliwia mu realizację podstawowych działań arytmetycznych i logicznych. Ponadto zna własności i zastosowanie poszczególnych kodów i systemów liczbowych w technice cyfrowej. Potrafi wskazać praktyczne zastosowanie optymalnych metod kodowania i teorii informacji Schannona 	C2_W03
w zakresie umiejętności		
Na ocenę 3,0	<p>Student uzyskał min. 50% wymaganych umiejętności w zakresie obowiązującego materiału. Student potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czytać ze zrozumieniem i konstruować algorytmy rozwiązujące wybrane problemy matematyczne i zapisywać je w postaci kodu źródłowego języka C oraz w postaciach takich jak: pseudokod, schemat blokowy, lista kroków. Potrafi modyfikować te rozwiązania i przedstawiać rozwiązania alternatywne. - praktycznie wykorzystywać zdobytą wiedzę z zakresu teorii informacji i metod optymalnego kodowania. 	C2_U01 C2_U02
Na ocenę 5,0	<p>Student uzyskał powyżej 95% umiejętności w zakresie obowiązującego materiału. Student umie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - czytać ze zrozumieniem i konstruować algorytmy rozwiązujące wybrane problemy matematyczne i zapisywać je w postaci kodu źródłowego języka C oraz w postaciach takich jak: pseudokod, schemat blokowy, lista kroków. Potrafi podać kilka algorytmów rozwiązujących dany problem i spośród nich wybrać algorytm optymalny. - potrafi wykorzystać poznane metody, w razie potrzeby odpowiednio je modyfikując do rozwiązywania problemów z zakresu informatyki i elektroniki. 	C2_U01 C2_U02
w zakresie kompetencji społecznych		
Na ocenę 3,0	Student osiągną wymagane kompetencje społeczne na poziomie min. 50%.	C2_K01 C2_K02
Na ocenę 5,0	Student osiągną wymagane kompetencje społeczne na poziomie wyższym niż 90%.	C2_K01 C2_K02

Zalecana literatura	
Literatura podstawowa:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Perry, Greg M.: Język C w przykładach, Warszawa : "Mikom" , 2000 2. Steve Oualline.: Język C. Programowanie. Helion 2003. 3. Sysło Maciej M.: Algorytmy, Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagog , 1997. 4. Chojcan J., Rutkowski J., Zbiór zadań z teorii informacji i kodowania, Gliwice, Wyd. Politechniki Śląskiej 2001
Literatura uzupełniająca:	<ol style="list-style-type: none"> 1. Niewierowicz T.: Świat algorytmów, Warszawa, Nasza Księgarnia, 1980 3. Bauer F. L. , Goos G.: Informatyka, Warszawa, WNT, 1977 4. Bauer F. L., Gnatz R., Hill U.: Zbiór zadań z informatyki, Warszawa, WNT, 1981 5. Dąbrowski A.: O teorii informacji, Warszawa, WN i P, 1974.7. 6. Łukasik Z.: Teoria informacji i bezpieczeństwo transmisji, Radom 7. Prata S. C Primer Plus, Fifth Edition

Informacje dodatkowe:

Dodatkowe obowiązki prowadzącego wraz z szacowaną całkowitą liczbą godzin: <i>(np. indywidualne konsultacje, poprawa prac, przygotowanie projektu zaliczeniowego, egzaminu, przygotowanie ćwiczeń e-learningowych). Przykład poniżej</i>
Przygotowanie i aktualizacja wykładów, ćwiczeń, egzaminu.– 45 godzin
poprawa sprawdzianów pisemnych – 15 godzin
Poprawa egzaminu - 10
Konsultacje – 10 godzin
W sumie: 80 godzin